

LITERĀRĀS VĒSTIS

MAZSALACAS PILSĒTAS BIBLIOTĒKA

Nr. 8. (123.) 2014. gada augusts

VIRŠU LAIKS MĀCA STĀVĒT SĪKUMIEM PĀRI UN NO TIEM ARĪ PRIEKU GŪT

*Pašķir, Dieviņ, manu ceļu
Raisī manu valodiņu!
Dieviņ, Laima, mīļā Māra,
Nāciet manim palīgā!*

Mūsu dzīves ceļš, kā sajūtu taka tik vijās un vijās uz priekšu... Kā Tu soļo? Kā jūties uzkāpjot uz kāda čiekura vai akmens? Ko nodomā tajā brīdī, kad saļogās kāja, vai pēdā sajūti diskomfortu? Pa kādu ceļu Tu gribi iet? Kādu pamatu zem kājām izvēlies?

Vasara ir īstais laiks izmēģināt dažādas taciņas, sajūst tieši ar savām basajām kājām un pavērot sevi, savas domas, reakcijas un visu citu, kas rodas soļojot pa zemi basām kājām.

Ir augusts – vasara turpinās!

Esmu atgriezies no atvaļinājuma un gatava jaunajam darba cēlienam, cerot uz aktīvāku mūsu kopējo sadarbību.

Lai mums izdodas!

Maija

Šajā mēnesī mūsu lasītāja un aktīva sadarbības partnere –

Nellija Nurmika – svin savu

85. dzimšanas dienu.

Arī mēs – bibliotēkas darbinieces – pievienojamies kuplajam apsveicēju pulkam ar savu sveicieniņu:

Daudz baltu dieniņu,

Laimiņa dodī!...

Lai arī Andas Līces miniatūras „Lielais lakats” fragments ir kā mūsu sveicieniņš!

...ja uzgleznotu apledojušu ķimenes ziedu...

Jānis Apsīte

(1949.g. Mazsalaca – 2009.g. Sanktpēterburga)

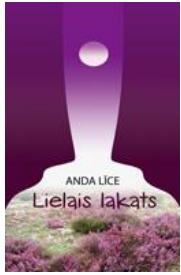
Dzimis Mazsalacā, mācījies Mazsalacas astoņgadīgajā skolā. Muzikālos pamatus Jānim ielika skolotāji J. Mencis un E. Lāse, savukārt mākslas jomā gleznotāja Otomija Andersone. Gleznot viņš sāka 1960. gadā.

Pēc skolas beigšanas mācības turpināja Cēsu Alfrēda Kalniņa Mūzikas vidusskolā, tad Jāzepa Vītola Latvijas Valsts konservatorijā Kordirigentu nodaļā. 1976.g. sāka atrādāt pie J.Kaijaka Valsts Rīgas Operetes teātrī par orķestra diriģentu, paralēli studējot orķestra diriģentu nodaļā. Jānis Apsīte mācījies pie pasniedzējiem J. Dūmiņa, A. Jansona, V. Sinaiska un R. Glāzupa. Vēlāk ar sievu, koncertmeistari Ludmilu, 1990. gadā pārceļas uz Krieviju, kur līdz mūža pēdējām dienām strādā Sanktpēterburgas Valsts Muzikālajā komēdijas teātrī par orķestra diriģentu, kā arī Sanktpēterburgas Nikolaja Rimska Korsakova vārdā nosauktajā Konservatorijā par operas klases pasniedzēju. Vasarās ar viesizrādēm apceļota turpat vai puse pasaules. Viņš vadīja Pēterburgas Latviešu biedrības kori, ar kuru regulāri piedalījās Dziesmu svētkos.

Jānis bija ļoti erudīts, mīlēja literatūru un mākslu. Kad vien bija iespējams, viņš apmeklēja izstādes. Kopš bērnības aizrāvās ar gleznošanu, kurā viņu ievadīja skolotājas O.Andersone un R. Cēse. Jānim bija dabas dots talants, viņa gleznas rotā kā privātās, tā sabiedriskās telpas. Jāņa brīnišķīgās ainavas bijušas izstādītas gan Skaņkalnē un Mazsalacā, gan arī Pēterburgā. Pēc 90.gada gleznotie darbi atrodas Krievijā.

Atis Bambāns

Šobrīd Jāņa Apsītes gleznas skatāmas mūsu bibliotēkā līdz septembra beigām.

Anda Līce „Lielais lakats”

Andas Līces rakstītais mani vienmēr ir uzrunājis, tādēļ šo jauno grāmatu lasīju lēnām, jo katrs autore redzējums izraisa pārdomas, liek salīdzināt ar savu pieredzi.

Andas Līces jaunākais darbs, kurā atrodami spilgti laikmeta redzējumi. Dzīves dažādās epizodes, noklausītas atziņas, pamanītās dīvainības, paradoksi, kas "aizķērušies" autore pārdomās. Turpat arī citu personību likteņi, savas literārās pieredzes uzkrātās atziņas un personiskas pārdomas par garīgumu. Katrs tēlojums (redzējums, eseja) pauž vēlmi glābt vai labot mūsdienu ačgārno lietu kārtību.

Grāmatas vadmotīvs – lielais lakats – mātes, sargātājas, senču mantojuma, patvēruma, gandrīz jau aizmirsto nacionālo vērtību motīvs ar savu vērtīgo krāšņumu klājas pāri visam, ko šodienā tik aizkustinoši jutīgi pamana dzejniece un publiciste.

„Jā, dzīve griežas kā centrifūga un atdala mūs vienu no otra, kā krējumu no vājpiena, un mēs tam diemžēl ļaujamies. Mēs vairs nekur nepadzīvojamies, tikai uz mirkli cits pie cita ieskrienam. Dzijām sarunām neatliek laika, un nav jau arī piemērotas vietas un apstākļi.” Tā savā jaunajā grāmatā “Lielais lakats” raksta Anda Līce.

„Tās visas ir sen zināmas lietas, kas tikai piemirstas, jo jaunais – skaļais un spožais – arvien pārklājas. Tāpēc jārok nemiīgi no jauna. Izklausīsies skaļi, bet turpinu atrakt sev Latviju – caur likteņiem, dabu, baudu, ko sagādā fizisks darbs, ko strādājušas arī manas „sencenes” – māte, vecmāmiņa, vecvecmāmiņa,” saka grāmatas autore Anda Līce. Viņa prāto - tā ir kā sazēmēšanās, kas uzlādē. It visur, kur autore dzīvojusi, viņai allaž gribējies iekārtot savu vietu. „Vajadzība pēc kārtības man ir asinīs. Un jāsāk ar sevi,” intervijā „Grāmatu stāstiem” atklāj grāmatas autore Anda Līce.

Lielais lakats (fragments)

Kaut kas no mūžības tajos viršos ir. Sākums ar beigām blakus. It kā gājuši būtu pa vienu taku. Lielais miers, kad nedz jātiekas vairs, nedz jāšķiras, kad beigusies steiga un apņem pazemība, rāmums un mūžzaļais spēks. Augusta debesis ar zvaigžņu lietu un sajūta – laikā un telpā beidzot ir atrasta vieta, kur var ar mūžību vienā ritmā elpot. Bet pirms tam bija jāizbrien dubļi, kas nepavisam nav

sudraboti, tik daudz kam jāuzmet trīs smilšu sauļas, līdz saņēmos būt pati. Vienalga, ko nodomās kāds un ko teiks. Viršu laiks māca stāvēt sīkumiem pāri un no tiem arī prieku gūt. Sazemēt sevi ar to, kas ir bijis, bet kam vairs nekad nepieklūt. Latvija arī ir kā tāds liels lakats, kas mani apņem no visām pusēm. Tās četri novadi kā lakata stūri – ar bārkstīm līdz zemei. Vai līdzīgi mani neapņem arī dzīve? Un četri gada un mūža laiki? Katrs ar citādu krāsu salikumu un toņu piepildījumu. Bet, kad atnāk viršu laiks, tajā ir saritējies no visa. Virši ir kā debesis rietā – zied vēlu un ilgi. Un kā debesis lēktā – spirtgti un apsološi, pilni ar zemes rasu, kurā samirkst lielā lakata stūri. Bet tūlīt jau tos žāvēt nāk saule, lai sevi laimīgus saukt varētu tie, kas viņu sagaida, viršos stāvot.

NOVADNIEKA DĀVINĀJUMS

mūsu bibliotēkas lasītājiem

„Nebiju savā dzīvē domājis, ka es varētu kādreiz uzrakstīt kādu grāmatu, padomju laikos jau pavisam šādu grāmatu es nebūtu varējis nekur nodrukāt. Bet tagad jau var visu, ko vajag, ja tik ir nauda, ar ko samaksāt. Man gribējās uzrakstīt par padomju armiju, jo par šo tematu nav nekur nekas uzrakstīts. Es centos pēc savas atmiņas un mazā kalendāra piezīmējumiem uzrakstīt reāli, kā tas dienests bija īstenībā. Kā man tas izdevies, spriediet paši lasītāji.” – (citāts no vēstules)

Ieraksts dāvētajā grāmatā

“Incidents pret paša gribu”:

*Lasiet manu grāmatiņu un izjūtiēt, kā mēs dienējām dažādu tautību zēni un mēs no Latvijas Skaņkalnes pag., un no citiem Valmieras raj. pagastiem, padomju tanku pulkā. Kaļiņingrada 1960.-1963.g. Bijušais novadnieks **Andris Ludvigs** 2014.g.10.jūnijs*

PALDIES AUTORAM!

PALDIES arī citiem grāmatu un preses izdevumu ziedotājiem!

RAKSTI ARĪ TU – PAR TO, KAS BIJIS, PAR TO, KAS BŪS, PAR TO, KAS PRIECĒ, PAR TO, KAS SATRAUC, PAR TO, KO VĒLIES, LAI UZZINA CITI! DALIES AR SAVU GAISMU UN SAVU SIRDS SILTUMU!

Ar mīlestību un pateicību šo izdevumu veidoja

bibliotekāre **Maija Reinvalde**

Tālr.: 64251246; e-pasts: maija.r@sveiks.lv

<http://www.mazsalaca.lv/>